

Звіт
голови атестаційної комісії
про результати атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти на філологічному факультеті

очної форми навчання зі спеціальностей:
014 Середня Освіта (Українська мова і література),
ОП «Середня освіта (Українська мова і література)»,
вибіркова частина «Медіакомунікації в закладах освіти»
очної та заочної форм навчання:
014 Середня освіта 014.01 Українська мова і література
ОП «Середня освіта (Українська мова і література). Середня освіта
(Мова і література (англійська))»

1. Загальні відомості про склад атестаційної комісії, місце та терміни її проведення

Атестаційна комісія №1, 2

Створені відповідно до наказу № 112 від 28.03.2024 р. «Про затвердження атестаційних комісій у 2024 р.».

Голова комісії:

Бескорса О. С. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і практики початкової освіти

Члени комісії:

Біличенко О. Л. – доктор наук із соціальних комунікацій, професор, завідувач кафедри української мови та літератури.

Екзаменатори:

Комплексний кваліфікаційний екзамен:

Українська мова і література та зарубіжна література з методикою їх навчання; Теорія і практика навчання і виховання

1. Падалка Р. М. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури (українська мова з методикою її навчання);
2. Лисенко Н. В. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури (українська література з методикою її навчання);
3. Разживін В. М. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури зарубіжна література з методикою її навчання);
4. Цибулько Л.Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки (теорія і практика навчання і виховання).

Комплексний кваліфікаційний екзамен:

Теорія і практика медіакомунікації

Біличенко О.Л. – доктор наук із соц. ком., професор, завідувач кафедри української мови та літератури.

Комплексний кваліфікаційний екзамен:

Українська мова і література з методикою їх навчання; Теорія і практика навчання і виховання

1. Падалка Р. М. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури (українська мова з методикою її навчання);
2. Лисенко Н. В. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури (українська література з методикою її навчання);
3. Цибулько Л.Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки (теорія і практика навчання і виховання).

Комплексний кваліфікаційний екзамен:

Українська мова і література з методикою їх навчання (спец. група)

1. Падалка Р. М. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури (українська мова з методикою її навчання);
2. Лисенко Н. В. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури (українська література з методикою її навчання).

Комплексний кваліфікаційний екзамен за поєднаною спеціальністю:

Англійська мова та зарубіжна література з методикою їх навчання

1. Разживін В. М. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури (зарубіжна література з методикою її навчання);
2. Слабоуз В. В. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов (англійська мова з методикою її навчання).

Секретар:

Лапушкіна Н. П. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури.

Місце та терміни її проведення:

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», філологічний факультет з 13.06.2024 по 21.06.2024.

2. Форми атестації:

за освітньо-професійними програмами:

– «Середня освіта (Українська мова і література)», вибіркова частина «Медіакомунікації в закладах освіти» (денна форма навчання). ККЕ:

1) Українська мова і література та зарубіжна література з методикою їх навчання. Теорія і практика навчання і виховання; 2) Теорія і практика медіакомунікацій.

– «Середня освіта (Українська мова і література). Середня освіта (Мова і література (англійська))» (денна та заочна форми навчання). ККЕ: 1) Українська мова і література з методикою їх навчання. Теорія і практика навчання і виховання; 2) Англійська мова та зарубіжна література з методикою їх навчання.

3. Методичне забезпечення атестації.

Методичне забезпечення атестації наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Методичне забезпечення атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання

№ з/п	Вид атестації	Інформація про наявність («+» або «-»)	
		Методичні розробки	Програми ККЕ
1.	Українська мова і література та зарубіжна література з методикою їх навчання. Теорія і практика навчання і виховання	+	+
2.	Теорія і практика медіакомунікацій	+	+
3.	Українська мова і література з методикою їх навчання. Теорія і практика навчання і виховання	+	+
4.	Англійська мова та зарубіжна література з методикою їх навчання	+	+

4. Хід проведення

ККЕ (Комплексний кваліфікаційний екзамен)

Українська мова і література та зарубіжна література з методикою їх навчання. Теорія і практика навчання і виховання

Дата проведення – 13.06.2024, 20.06.2024

Екзаменатори: кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури Р. М. Падалка; кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури Н. В. Лисенко; кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури В. М. Разживін; доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Л. Г. Цибулько.

Комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література)», вибіркова частина «Медіакомунікації в

зкладах освіти» на денній формі навчання та 014 Середня освіта (Українська мова і література). Середня освіта (Мова і література (англійська)) освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література). Середня освіта (Мова і література (англійська))» на філологічному факультеті проходив у письмовій формі шляхом виконання тестових завдань із чотирьох дисциплін фахової підготовки: українська мова з методикою навчання, українська література з методикою навчання, зарубіжна література з методикою навчання, теорія і практика навчання та виховання.

Екзаменаційний білет становив собою окремих тест. Кожен тест складався з 30 тестових завдань, серед яких: 8 завдань з української мови з методикою навчання, 8 завдань з української літератури з методикою навчання, 8 завдань із зарубіжної літератури з методикою її викладання, 6 завдань з теорії і практики навчання та виховання.

Форми тестових завдань було укладено таким чином:

- 16 тестових завдань закритої форми вибіркових (із вибором однієї або декількох правильних відповідей), що оцінюється від 1 до 3 балів за кожну правильну відповідь;

- 8 тестових завдань закритої форми на встановлення відповідності, які оцінюються по 4 бали за кожну правильну відповідь;

- 6 тестових завдань відкритої форми на лінгвістичний аналіз тексту згідно поданої схеми та доповнення речень, що оцінюються по 10 балів за кожну правильну відповідь.

Загалом максимальну кількість балів на кожну дисципліну розподілено таким чином: 28 балів – українська мова з методикою навчання, 26 балів – українська література з методикою навчання, 26 балів – зарубіжна література з методикою її навчання, 20 балів – теорія і практика навчання та виховання, відповідно, за весь тест максимальна кількість – 100 балів.

У своєму звіті доцент кафедри української мови та літератури В. М. Разживін зазначає, що запропоновані здобувачам 8(15) питань із зарубіжної літератури з методикою її навчання охоплювали увесь період розвитку зарубіжної літератури від Античності до ХХ ст. включно та ще й містили питання з методики вивчення предмету. Оцінки вказують на досить ґрунтовну підготовку здобувачів до ККЕ. Відповіді багатьох із них вирізнялися ґрунтовним засвоєнням вивченого матеріалу, умінням оперувати набутими знаннями на практиці, демонстрацією опанованих компетенцій.

Разом з тим є окремі випадки, де відповіді носили формальний характер і не мали глибини. Важко визначити певні закономірності в помилках, які були допущені здобувачами під час іспиту, оскільки у своїй більшості вони мали індивідуальний характер. Цього року найбільше помилок зафіксовано у завданнях, де треба було встановити відповідності між різними явищами чи предметами. Набрані бали пропорційно співпадали і з зарубіжної літератури, і з методики її навчання. Суттєвої різниці у знанні цих предметів не зафіксовано.

Доцент кафедри української мови та літератури Н. В. Лисенко наголошує, що аналіз відповідей здобувачів на комплексному

кваліфікаційному екзаміні свідчить, що протягом усього періоду навчання вони здобули належні знання з історії української літератури та вступу з літературознавства, у них закладено достатній загальний рівень освіченості. Відповіді здобувачів показали, що програма в цілому ними засвоєна. Студенти знають тексти художніх творів, орієнтуються в основних напрямках і тенденціях літературного процесу, уміють виявляти естетичні особливості різних літературно-художніх явищ, оперують широким фактичним матеріалом.

Разом з тим слід відзначити, що у певної частини здобувачів викликають труднощі питання, пов'язані з необхідністю осмислення творчості окремих письменників у широкому контексті літературного процесу та умінням використовувати знання з суміжних дисциплін, особливостей їхнього індивідуального стилю. Як засвідчили результати, здобувачі мають достатню теоретичну і практичну підготовку з методики навчання, що є підґрунтям для самостійної роботи у середніх навчальних закладах при викладанні української літератури.

Разом із тим слід відзначити, що у певної частини здобувачів викликають труднощі завдання відкритої форми (10 балів), пов'язані з необхідністю осмислення питання з методики навчання української літератури щодо використання інноваційних форм і методів роботи при вивченні життя і творчості того чи іншого письменника, а також тести, які розкривають літературознавчі поняття, що засвоїли здобувачі при вивченні ОК «Вступ до літературознавства».

Доцент кафедри української мови та літератури Р. М. Падалка зазначає, що типовими помилками у частині «Українська мова з методикою її навчання» визначено: розбір частин складного речення як простих речень, просторові схеми до речень, лексичний розбір слів. Загалом оцінки свідчать про ґрунтовну підготовку здобувачів до атестації з курсу «Українська мова з методикою навчання». Отримані результати показали сформовані на належному рівні знання, уміння та навички студентів, необхідні для здійснення навчального процесу в середній школі. Типовими помилками визначено: інтерферемні та транспозиційні процеси, тематичні принципи вивчення розділів лінгвістики.

Результати ККЕ

Денна форма навчання

*Спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література)»,
вибіркова частина «Медіакомунікації в закладах освіти»*

Екзаміен склали 10 здобувачів. Із них склали:

- на «відмінно» – 4 здобувачі – 40%;
- на «добре» – 6 здобувачів – 60%;
- на «задовільно» – 0;

на «незадовільно» – 0.

Відзначимо найбільш ґрунтовні відповіді таких здобувачів, як Ю. С. Калугіна (91 б.), І. М. Кондрашонок (91 б.), Є. О. Рогоза (93 б.), О. С. Торопченко (93 б.).

Денна форма навчання

*Спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література).
Середня освіта (Мова і література (англійська))»*

Екзамен склали 13 здобувачів. Із них склали:

на «відмінно» – 2 здобувачі – 15,4%;

на «добре» – 11 здобувачів – 84,6%;

на «задовільно» – 0;

на «незадовільно» – 0.

Відзначимо найбільш ґрунтовні відповіді таких здобувачів, як Ю. С. Бондаренко (90 б.), Є. В. Щербак (90 б.).

Заочна форма навчання

*Спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література).
Середня освіта (Мова і література (англійська))»*

Екзамен склали 4 здобувача. Із них склали:

на «відмінно» – 2 здобувачі – 50%;

на «добре» – 2 здобувачі – 50%;

на «задовільно» – 0;

на «незадовільно» – 0.

Відзначимо найбільш ґрунтовні відповіді таких здобувачів, як А. С. Лисенко (91 б.), К. В. Нікітіна (95 б.).

Заочна форма навчання

*Спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література).
Середня освіта (Мова і література (англійська))» (на базі молодшого
спеціаліста)*

Екзамен склали 1 здобувач. Із них склали:

на «відмінно» – 1 здобувач – 100%;

на «добре» – 0;

на «задовільно» – 0;

на «незадовільно» – 0.

Відзначимо найбільш ґрунтовні відповіді таких здобувачів, як К. О. Карпенко (90 б.).

ККЕ (Комплексний кваліфікаційний екзамен)
Англійська мова та зарубіжна література з методикою їх навчання
Дата проведення – 14.06.2024

Екзаменатори: кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури В. М. Разживін; кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов В. В. Слабоуз.

Комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література). Середня освіта (Мова і література (англійська))» на денній та заочній формах навчання на філологічному факультеті проходив у письмовій формі шляхом виконання тестових завдань із двох дисциплін фахової підготовки: англійська мова з методикою навчання, зарубіжна література з методикою навчання.

Екзаменаційний білет становив собою окремий тест. Кожен тест складався з 30 завдань, серед яких: 15 завдань з англійської мови з методикою її навчання, 15 завдань із зарубіжної літератури з методикою її навчання.

Тестові завдання з англійської мови з методикою її навчання складені згідно програм кваліфікаційних екзаменів, головним завданням яких є перевірка рівня сформованості загальних та фахових компетентностей та програмних результатів навчання згідно вимог освітньої програми.

Запропоновані здобувачам питання з зарубіжної літератури з методикою її навчання охоплювали увесь період розвитку зарубіжної літератури від Античності до ХХ ст. включно та ще й містили питання з методики викладання предмету. Оцінки вказують на досить ґрунтовну підготовку здобувачів до ККЕ, однак певні проблеми виникали під час відповідей на питання, що стосувалися матеріалу, який вивчався не на останньому курсі.

Результати ККЕ

Денна форма навчання

*Спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література).
Середня освіта (Мова і література (англійська))»*

Екзамен склали 13 здобувачів. Із них склали:

на «відмінно» – 2 здобувачі – 15,4%;

на «добре» – 11 здобувачів – 84,6%;

на «задовільно» – 0;

на «незадовільно» – 0.

Відзначимо найбільш ґрунтовні відповіді таких здобувачів, як Ю. С. Бондаренко (94 б.), Є. В. Щербак (92 б.).

Заочна форма навчання
Спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література).
Середня освіта (Мова і література (англійська))»

Екзамен складали 4 здобувачі. Із них склали:

на «відмінно» – 2 здобувачі – 50%;

на «добре» – 2 здобувачі – 50%;

на «задовільно» – 0;

на «незадовільно» – 0.

Відзначимо найбільш ґрунтовні відповіді таких здобувачів, як А. С. Лисенко (90 б.), К. В. Нікітіна (95 б.).

Заочна форма навчання
Спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література).
Середня освіта (Мова і література (англійська))» (на базі молодшого
спеціаліста)

Екзамен складали 1 здобувач. Із них склали:

на «відмінно» – 1 здобувач – 100%;

на «добре» – 0;

на «задовільно» – 0;

на «незадовільно» – 0.

Відзначимо найбільш ґрунтовні відповіді таких здобувачів, як К. О. Карпенко (90 б.).

На кваліфікаційному екзамені здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти продемонстрували вільне володіння англійською мовою та її теоретичною базою. Екзамен виявив рівень опанування студентами основних теоретичних лінгвістичних дисциплін та володіння усною і писемною формами англійського мовлення. На екзамені здобувачі продемонстрували опанування орфоепічною, лексичною та граматичною нормами англійської мови, правильно реалізували ці норми в різних видах мовленнєвої діяльності та в різних комунікативних ситуаціях, а також показали високий та достатній рівні сформованості мовної, мовленнєвої та лінгвокраїнознавчої компетентності.

ККЕ (Комплексний кваліфікаційний екзамен)

Теорія і практика медіакомунікацій

Дата проведення – 21.06.2024

Екзаменатор: доктор наук із соціальних комунікацій, професор, завідувач кафедри української мови та літератури О. Л. Біличенко.

Для здобувачів освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література)», вибіркова частина «Медіакомунікації в закладах освіти» білет вміщував 30 питань з журналістикознавства, журналістської майстерності, теорії і практики медіакомунікацій. Перший блок – з курсу журналістикознавства (1–10), другий блок – з теорії і практики медіакомунікацій (11–20), третій блок – з журналістської майстерності (21–30).

Форми тестових завдань було укладено таким чином:

- 22 тестові завдання закритої форми, із вибором однієї правильної відповіді (оцінюється по 1 балу за кожну правильну відповідь);
- 1 тестове завдання зі здійснення аналізу комунікативних подій за схемою (оцінюється по 10 балів);
- 1 тестові завдання відкритого типу – прокоментувати афоризм (оцінюється по 10 бали);
- 6 тестових завдань на тлумачення і вживання термінів (оцінюється по 6 балів).

Загалом максимальна кількість балів за виконання тестових завдань становить 100 балів.

Аналіз відповідей випускників свідчить, що тестові завдання виявили компетентності, сформовані під час аудиторної роботи, позааудиторної з викладачем (консультації, опрацювання наукових джерел, тестові завдання) і позааудиторної без викладача (виконання домашніх завдань, підготовка до бліц-самостійних робіт на практичних заняттях, зокрема творчі завдання у вигляді написання статей). Відповіді студентів показали, що програма в цілому ними засвоєна.

Разом з тим слід відзначити, що у певної частини студентів викликають труднощі питання, пов'язані з необхідністю виконати аналіз журналістського твору за схемою, продовжити речення або прокоментувати афоризм.

В цілому, як показали результати, випускники мають достатню теоретичну і практичну підготовку з теорії та історії журналістикознавства, журналістської майстерності і теорії та практики медіакомунікацій.

Результати ККЕ

Денна форма навчання

Екзамен склали 10 здобувачів. Із них склали:

- на «відмінно» – 4 здобувачі – 40%;
- на «добре» – 6 здобувачів – 60 %;
- на «задовільно» – 0
- на «незадовільно» – 0.

Відзначимо найбільш ґрунтовні відповіді таких здобувачів, як Ю. С. Калугіна (90 б.), І. М. Кондрашонок (95 б.), Є. О. Рогоза (95 б.), О. С. Торопченко (95 б.).

5. Кількісні показники результатів складання екзаменів

Кількісні показники результатів складання екзаменів наведені у таблиці 2.

Таблиця 2

Кількісні показники результатів складання ККЕ у 2024 році

Форма атестації	З числа допущених до екзамену			Одержали оцінки			
	з'явилося	не з'явилося		відмінно	добре	задовільно	незадовільно
		з поважних обставин	без поважних обставин				
Бакалаврський рівень вищої освіти (заочна форма навчання)							
ККЕ. Українська мова і література та зарубіжна література з методикою їх навчання. Теорія і практика навчання і виховання	4 (100%)	-	-	2 (50%)	2 (50%)	-	-
ККЕ. Українська мова і література з методикою їх навчання	1 (100%)	-	-	1 (100%)	-	-	-
ККЕ. Англійська мова та зарубіжна література з методикою їх навчання	5 (100%)	-	-	3 (60%)	2 (40%)	-	-
Бакалаврський рівень вищої освіти (денна форма навчання)							
ККЕ. Українська мова і література та зарубіжна література з методикою їх навчання. Теорія і практика навчання і виховання	23 (100%)	-	-	6 (26,1%)	17 (73,9%)	-	-
ККЕ. Теорія і практика медіакомунікацій	10 (100%)	-	-	4 (40%)	6 (60%)	-	-
ККЕ. Англійська мова та зарубіжна література з методикою їх навчання	13 (100%)	-	-	2 (15,4%)	11 (84,6%)	-	-

5. Зауваження та пропозиції щодо проведення ККЕ:

1. Атестацію здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література)» із вибірковою частиною «Медіакомунікації в закладах освіти» (денна форма навчання) та освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література). Середня освіта (Мова і література (англійська))» було проведено без порушень, у чітко визначені терміни.

2. Деканат філологічного факультету, кафедра української мови і літератури, кафедра іноземних мов та кафедра педагогіки провели належну роботу щодо створення необхідних умов для підготовки висококваліфікованих фахівців.

3. Здобувачі продемонстрували належний рівень знань при складанні комплексних кваліфікаційних екзаменів. Екзамени складено без незадовільних оцінок. Здобувачі продемонстрували знання, які відповідають кваліфікаційним вимогам підготовки вчителя української мови і літератури, референта та учителя української мови і літератури, учителя англійської мови та зарубіжної літератури. Атестація засвідчила, що здобувачі оволоділи основними положеннями провідних теоретичних і практичних курсів. Їхні відповіді свідчать про добрі та відмінні знання. Сформовано вміння й навички, необхідні для здійснення навчального процесу в закладах загальної середньої освіти. Здобувачі набули навичок системного бачення теоретичних проблем і шляхів їх практичного вирішення, продемонструвавши глибоке теоретичне осмислення матеріалу та здатність застосовувати отримані знання при розв'язанні практичних завдань.

4. Водночас атестаційна комісія вважає за необхідне висловити рекомендації щодо проведення комплексних кваліфікаційних екзаменів:

– у блоці зарубіжної літератури з методикою її навчання збільшити кількість завдань із тестами відкритого характеру; більше уваги звертати на використання тестів, які потребують демонстрацію різних компетентностей; відмовитися від завдань описового характеру з методики;

– урізноманітнити завдання з теорії і практики навчання та виховання тестами відкритого типу, де можна було б проаналізувати та оцінити власну думку здобувачів щодо поставленого питання, а також більш об'єктивно визначити рівень теоретичної підготовки;

– включити до проблематики питань блоку «Теорія і практика навчання і виховання» такі актуальні теми: «Особливості патріотичного виховання учнів у сучасній школі», «Діяльність класного керівника у формі дистанційної роботи ЗЗСО», «Гендерна рівність», «Толерантність» та ін.;

– у блоці української літератури з методикою її навчання варто переглянути розподіл балів за тестові завдання, зробити більш доступним, вказуючи можливу кількість правильних відповідей;

– для покращення результатів державної атестації у блоці «Теорія і практика медіакомунікацій» доцільно на базі засвоєних теоретичних знань

розвивати у студентів творче методичне мислення;

– у блоці комплексного кваліфікаційного екзамену «Англійська мова з методикою її викладання», а саме питань з методики викладання іноземної мови, варто урізноманітнити типи тестових завдань і додати завдання перехресного вибору або з відкритою відповіддю; важливо також переглянути формулювання завдань та замінити наявну термінологію на таку, яка відповідає нормативним документам, зокрема, урахувати тенденцію до формування компетентностей і досягнення очікуваних результатів навчання, вилучити «середня школа», «діафільм» та інші, які є застарілими.

Голова

Бескорса О. С., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і практики початкової освіти

Члени:

Біличенко О. Л., докт. наук із соц. комун., професор, завідувач кафедри української мови та літератури

Лапушкіна Н. П., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови і літератури

«24» червня 2024 року